

Margit Horvath

Prihodnost nemškega jezika stroke v slovenskem visokošolskem prostoru

Prispevek je aktualen prikaz realnega stanja nemščine kot jezika stroke na slovenskih fakultetah. Je rezultat primerjave ugotovitev dveh raziskav o vplivu bolonjske prenovne na poučevanje nemškega jezika stroke v visokošolskih programih v Sloveniji na začetku bolonjskega procesa (2008) in leta 2013. Išče odgovor na vprašanje, ali je imela bolonjska prenova pozitiven ali negativen vpliv na razvoj in status nemškega jezika stroke v primerjavi z rezultati pred štirimi leti, ter kakšna je njegova prihodnost v slovenskem visokošolskem prostoru.

Članek povezuje prakso z aktualnimi teoretičnimi izsledki. V njem sta predstavljena vloga in pomen jezikovne politike na nacionalni ravni, ki je sestavni del javnega življenja, izobraževanja in vzgoje, in ki, kot je pokazala raziskava, pomembno vpliva na obstoj in razvoj tujega jezika v našem terciarnem sektorju, še posebej nemškega jezika stroke. Kljub spodbujanju možnosti za večjo mobilnost in zaposlitve v nemško govorečih državah, pomanjkanje nacionalne tujejezične politike v visokem šolstvu vodi k samovoljnim odločitvam avtonomnih visokošolskih ustanov o izbiri oz. ukinitvi tujih jezikov.

Med članicami štirih univerz, ki so bile vključene v prvo raziskavo, se je skoraj polovica šele pripravljala na uvedbo bolonjske reforme. O njenem vplivu so lahko poročali le vprašani z dobre polovice visokošolskih institucij, medtem ko so drugi lahko poročali le o pričakovanih glede na takratna dogajanja na njihovih institucijah. Kljub temu je analiza podatkov iz leta 2008 pokazala, da je pri realizaciji ciljev bolonjskega procesa prišlo do različnih sprememb na organizacijskem, vsebinskem in kadrovskem področju poučevanja nemškega jezika stroke. Za večino je bil vpliv bolonjske prenovne negativen, zaradi česar je prevladovalo prepričanje, da se je status nemščine kot strokovnega jezika na splošno poslabšal.

Ponovitev raziskave je na splošno pokazala negativen trend razvoja nemškega jezika stroke na večini slovenskih fakultet v odnosu na smernice bolonjske reforme in politiko večjezičnosti, ki jo zastopata Evropska komisija in Svet Evrope. V štirih letih so nemški jezik stroke na tretjini visokošolskih institucij črtali iz študijskih programov, medtem ko se je na večini drugih njegov status spremenil v izbirnega, kar pomeni, da se (ob zadostnem številu prijavljenih študentov) izvaja v heterogenih skupinah v bistveno manjšem obsegu kontaktnih ur. To samo po sebi ne bi bilo slabo, če bi bili študenti dovolj ozaveščeni glede pomena znanja več tujih jezikov, posebej pa prednosti, ki jih pridobijo z znanjem nemščine. Poleg tega navedbe vprašanih jasno kažejo na neizogibnost uvajanja sprememb in inovativnih pristopov v pouk tujega jezika stroke.

[»Polno besedilo v nemškem jeziku](#)